

**KAZAK KÜLTÜRÜNDEKİ FİĞÜR VE MOTİFLERİN MODERN TAKI
TASARIMINA UYGULANMASI**

Implementation Of Figures and Motifs In Kazakh Culture To Modern Jewelry Design

Metin Coşkun¹

Makale Bilgisi	Özet
<i>Araştırma Makalesi</i> <i>Gönderilme:</i> 27 Kasım 2024 <i>Kabul:</i> 16 Aralık 2024 <i>Yayın:</i> 25 Şubat 2025 <i>Anahtar kelimeler:</i> Kazak takıları, Taki tasarımı, Taki kültürü	<p>Bu çalışmanın amacı, Kazak takı sanatının zengin mirasını ve bu sanatın kültürel önemini daha derinlemesine incelemek ve Kazak kültüründeki Figür ve Motifleri modern takı eserlerine uygulamaktır. Bu bağlamda Kazak kültürünün önemli bir parçası olan el sanatları öğelerinden takı üretimini örnek bir uygulama çerçevesinde incelenmiştir. Çalışma kapsamında Kazak kültüründeki el sanatları, kullanılan sembol ve motifler, Kazak el sanatlarında metal işlemeciliği, Kazak kültüründe takı, takı üretiminde kullanılan materyaller ve Kazak takılarında kullanılan üretim teknikleri incelenmiş; bu takıların hem estetik hem de kültürel anlamları üzerinde bilgiler sunulmuştur. Buna göre Kazak takılarında en çok dikkati geçen materyallerin; Gümüş, altın, bakır ve tunç gibi metallerin yanı sıra, yarı değerli taşlar olduğu belirlenmiştir. Bunun yanında Telkâri, granülasyon, kabartma, mineleme, oyma ve döküm gibi geleneksel teknikler, Kazak takılarının incelikli işçiliğini ve zengin sembolik dünyasını yansıttığı sonucu da elde edilmiştir. Elde edilen bilgiler ışığında Kazak motiflerinden biri örnek bir modern takı üretimi sürecinde yeniden yorumlanarak üretim aşamaları ile sunulmuştur.</p>
Article Information	Abstract
<i>Research Article</i> <i>Received:</i> November 27, 2024 <i>Accepted:</i> December 16, 2024 <i>Published:</i> February 25, 2025 <i>Keywords:</i> Kazakh jewelry, Jewelry design, Jewelry culture	<p>The aim of this study is to examine the rich heritage of Kazakh jewelry art and the cultural importance of this art in more depth and to apply the Figures and Motifs in Kazakh culture to modern jewelry works. In this context, jewelry production from handicraft elements, which is an important part of Kazakh culture, is examined within the framework of a sample application. Within the scope of the study, handicrafts in Kazakh culture, symbols and motifs used, metalworking in Kazakh handicrafts, jewelry in Kazakh culture, materials used in jewelry production and production techniques used in Kazakh jewelry were examined; information on both aesthetic and cultural meanings of these jewelry was presented. Accordingly, it has been determined that the most remarkable materials in Kazakh jewelry are metals such as silver, gold, copper and bronze, as well as semi-precious stones. In addition, traditional techniques such as filigree, granulation, embossing, enameling, engraving, carving and casting reflect the subtle craftsmanship and rich symbolic world of Kazakh jewelry. In the light of the information obtained, one of the Kazakh motifs was reinterpreted in a sample modern jewelry production process and presented with its production stages.</p>

Kaynak/Cite: Coşkun, M. (2025). Kazak kültüründeki figür ve motiflerin modern takı tasarımına uygulanması. *Lokum Sanat ve Tasarım Dergisi*, 3(1), 1-15.

 iThenticate
İntihal / Plagiarism

Bu makale, en az iki hakem tarafından incelenmiş ve yayın öncesi intihal taraması yapılmıştır.
/ This article has been reviewed by at least two reviewers and has been checked for plagiarism before publication.

¹ Dr. Öğr. Üyesi., Kastamonu Üniversitesi, mcoskun@kastamonu.edu.tr, ORCID: 0000-0003-0941-0519

GİRİŞ

Kazak kültürü, tarihsel süreçte gelişen ve derin köklere sahip olan bir kültür olarak, Osmanlı Devleti'nin egemenliği altında bulunan bölgelerde önemli bir etki yaratmıştır. Kazaklar, Orta Asya'nın geniş bozkırlarında göçebe bir yaşam tarzını benimseyen ve bu yaşam biçiminin getirdiği kültürel özellikleri günümüze kadar muhafaza eden bir toplum olarak öne çıkmaktadır. Göçebe yaşam tarzı, Kazak kültürünün temel unsurlarını şekillendirmiş ve bu kültürün manevi değerlerinin oluşumunda belirleyici olmuştur. İslam inancı, Kazakların manevi dünyasında merkezi bir rol oynamış, ancak bu inanç sistemi, eski Türk inanç sistemleriyle harmanlanarak özgün bir Kazak dini ve kültürel yapısı meydana getirmiştir. Bu bağlamda, Kazak kültüründe milliyetçilik ve manevi değerler, Kazak halkının değer yönelimlerinin şekillenmesinde kritik bir unsur olarak yer almıştır (Uzakbaeva & Beisenbayeva, 2015).

Kazak kültürünün bir diğer önemli ve özgün yönü ise kadın giyim-kuşamında ortaya çıkmaktadır. Kazak kadınlarının geleneksel kostümleri, Orta Asya ve Kazakistan bölgesinin aşırı kıtasal iklim koşullarının, benzersiz doğal kaynaklarının ve bölgenin ekonomik yapısının bir yansıması olarak şekillenmiştir. Ayrıca, komşu halklarla olan tarihsel ve kültürel bağlar, Kazak kadın kıyafetlerinin tasarımında belirgin bir etkiye sahip olmuştur. Kazak kadın kostümleri, göçebe kültürün bir fenomeni olarak işlevsel sadeliği, rasyonelliği ve yüksek performans becerisi ile karakterize edilmektedir. Bu kıyafetler, aynı zamanda görsel ve sanatsal açıdan özgün bir form sergileyerek, Kazak kadınlarının hem gündelik yaşamlarında hem de özel günlerde tercih ettikleri kıyafetler olarak dikkat çekmektedir (Aldanayeva & Mikhailova, 2021).

Kazak kadın kıyafetlerinin tasarımında, işlevsellik ve estetik unsurların dengeli bir şekilde yorumlandığı görülmektedir. Bu kıyafetler, soğuk kış aylarında sıcak tutma, yazın ise serinletme özelliklerine sahip malzemelerden üretilmiştir. Ayrıca, kıyafetlerin tasarımında kullanılan doğal malzemeler, Kazak kültürünün doğayla olan güçlü bağlarını ve çevresel uyumunu yansıtır. Bunun yanı sıra, Kazak kadın kıyafetleri, bölgedeki diğer halklarla olan kültürel etkileşimlerin izlerini de taşır. Bu kıyafetler, Kazak kadınlarının sosyal statüsünü, medeni durumunu ve yaşını yansıtan çeşitli süslemeler ve aksesuarlarla zenginleştirilmiştir (Callahan, 2023).

Özetle, Kazak kültürü, tarihsel ve kültürel bağlamda derin köklere sahip olan bir kültürdür ve bu kültürün en belirgin unsurlarından biri de kadın giyim-kuşamıdır. Kazak kadın kıyafetleri, göçebe yaşam tarzının, bölgesel iklim koşullarının ve kültürel etkileşimlerin bir ürünü olarak ortaya çıkmıştır. Bu kıyafetler, Kazak halkının estetik anlayışını, işlevselliğe verdiği önemi ve kültürel değerlerini yansıtan birer sembol olarak görülmektedir. Kazak kültürünün bu özgün yönlerinin, kültürel mirasın korunması ve geleceğe aktarılması açısından büyük bir öneme sahip olduğu söylenebilmektedir. Bu bağlamda bu çalışmanın amacı Kazak kültüründeki el sanatları öğelerine sanatsal bir perspektiften bakarak bu öğeler içinden takı kültürünü detaylı olarak incelemek ve örnek bir eser sunmaktır.

Kazak Kültüründe El Sanatları

Kazak kültürü, Orta Asya'nın uçsuz bucaksız bozkırlarında gelişen, derin köklere sahip bir kültür olarak, bölgenin tarihsel ve coğrafi koşullarıyla şekillenmiştir. Bu zengin kültürel miras, nesilden nesle aktarılan geleneksel el sanatlarıyla yaşamını sürdürmektedir. Halı dokuma, metal işleme, ahşap oymacılığı ve keçe işleme gibi çeşitli zanaatlar, Kazak sanatçılarının ustalığını ve sanatsal yaratıcılığını sergileyen önemli alanlardır. Özellikle geleneksel takılar, Kazak kültürünün tarihsel deneyimlerini,

inançlarını ve estetik anlayışını yansıtan önemli birer kültürel sembol olarak öne çıkmaktadır (Kalshabaeva & Beisegulova, 2019).

Geleneksel Kazak takıları, sadece estetik güzellikleriyle değil, aynı zamanda taşıdıkları derin kültürel ve sosyal anlamlarla da dikkat çekmektedir. Bu takılar, bireylerin sosyal statüsünü, medeni durumunu, yaşını, inancını ve etnik aidiyetini ifade etmenin bir yolu olarak kullanılmıştır. Takıların üzerindeki motifler ve kullanılan malzemeler, Kazak toplumunun inançlarını, doğaya olan bağlılığını ve toplumsal yapısını simgelemektedir. Örneğin, telkâri ve granülasyon gibi geleneksel metal işleme teknikleri, bu takıların detaylı işçiliğini ve zengin sembolik anlamlarını ortaya koymaktadır. Takılarda kullanılan doğal taşlar, özellikle akik, mercan ve turkuaz gibi yarı değerli taşlar, bu eserlerin estetik değerini artırırken, aynı zamanda çeşitli inanışlara göre koruyucu ve şans getirici özelliklere sahip olduğu düşünülmektedir (Mazhitayeva vd., 2015).

Kazakların milli kıyafetleri de bu geleneksel kültürün önemli bir bileşenini oluşturur. Milli kıyafetler, sadece estetik birer giysi olmanın ötesinde, Kazak halkının tarihsel ve kültürel kimliğini yansıtan sembollerle süslenmiştir. Bu kıyafetlerde yer alan aksesuarların en önemlisi ise, metal işleme sanatının benzersiz örneklerini taşıyan geleneksel takılardır. Kazak takıları, işlevsellikleri kadar estetik açıdan da büyük bir öneme sahiptir. Gümüş, altın, bakır gibi metallerin ustalıklarla işlenmesiyle üretilen bu takılar, günlük hayatta ve özel günlerde önemli bir rol oynamaktadır (Kalshabaeva & Beisegulova, 2019).

Geleneksel Kazak takıları, tarihsel süreçte göçebe yaşam tarzının gereksinimleri doğrultusunda evrilmiş ve bu yaşam biçiminin getirdiği estetik anlayışla şekillenmiştir. Kazak kültüründe takı yapımı, el sanatlarının en incelikli dallarından biri olarak kabul edilmekte ve bu zanaat, Kazak halkının sanatsal yaratıcılığını yansıtmaktadır. Geleneksel takılar, aynı zamanda Kazakların inanç sistemleriyle de yakından ilişkilidir; takılar üzerindeki motifler, Kazak halkının doğayla olan güçlü bağını ve kozmolojik inançlarını yansıtan sembollerle süslenmiştir (Kılınbayeva & Beisegulova, 2019).

Kazak kültüründe el sanatları içinden geleneksel takılar, bu kültürün zenginliğini ve derinliğini yansıtan önemli unsurlar arasında yer almaktadır. Bu takılar, sadece birer süs eşyası olmanın ötesinde, Kazak halkının tarihini, inançlarını ve toplumsal yapısını yansıtan kültürel semboller olarak büyük bir öneme sahiptir. Kazak milli kıyafetleriyle birlikte kullanılan bu takılar, Kazak kültürünün estetik ve işlevsel değerlerini koruyan ve geleceğe aktaran birer miras olarak değerlendirilebilmektedir. Bu bağlamda Kazak el sanatlarında kullanılan semboller ve motiflerin incelenmesi de eserlerin daha derin anlaşılması açısından önemli görülmektedir.

Kazak El Sanatlarında Sembol ve Motifler

Kazak El Sanatları, sadece estetik güzellikleriyle değil, aynı zamanda derin sembolizmleri ve kültürel anlamlarıyla da dikkat çekmektedir. Yüzyıllar boyunca göçebe yaşam tarzını ve inanç sistemlerini yansıtan bu motifler, Kazak halkının dünya görüşüne dair ipuçları sunmaktadır. Kazak el sanatlarında en sık rastlanan bazı motifler ve anlamları şunlardır:

Koç Boynuzu

Bereket, bolluk ve gücü temsil eden koç boynuzu, en yaygın Kazak motiflerinden biridir. Özellikle kadın takılarında sıkça kullanılır ve doğum, evlilik gibi önemli yaşam olaylarında takılmaktadır.

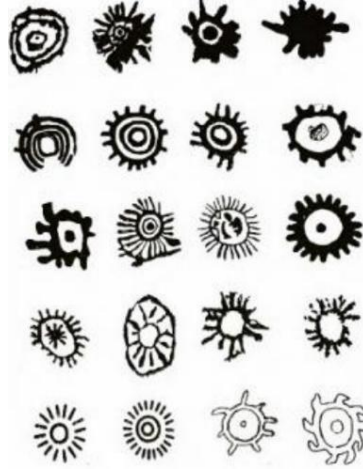

Görsel 1. Koç Boynuzu Motifi

Kaynak: (Erbek, 2002, s.37)

Güneş

Yaşam kaynağı, enerji ve güç sembolü olan güneş, pek çok kültürde olduğu gibi Kazak kültüründe de önemli bir yere sahiptir. Takılarda genellikle dairesel formlarla tasvir edilir ve bereket, sağlık ve mutluluk getirdiğine inanılmaktadır.

Görsel 2. Güneş Motifleri

Kaynak: (Bozdemir, 2024, s. 84)

Ay

Dişil enerjiyi, gizemi ve doğurganlığı temsil eden ay, genellikle hilal şeklinde tasvir edilmektedir. Kadın takılarında sıkça kullanılır ve bereket, sağlık ve güzellik getirdiğine inanılmaktadır.

Görsel 3. Semerkand Müzesi'nde yer alan

Ak Hun parası üzerindeki Türk Mitolojisindeki ay ve yıldız formu

Kaynak: (Esin,2004)

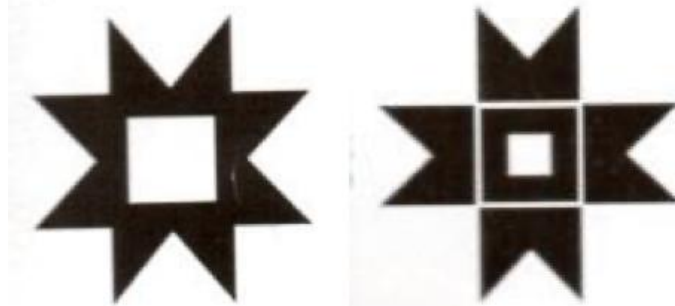

Görsel 4. Ay Motifi

Kaynak: (İnternet Kaynağı-1)

Yıldız

Umut, rehberlik ve ilahi korumayı temsil eden yıldız motifi, genellikle beş köşeli olarak tasvir edilmektedir. Hem erkek hem de kadın takılarında kullanılır ve şans, başarı ve mutluluk getirdiğine inanılmaktadır.

Görsel 5. Yıldız Motifi
Kaynak: (Erbek, 2002, ss. 96-99)

Bu temel motiflerin yanı sıra, Kazak takılarında bitkisel motifler, geometrik desenler ve hayvan figürleri de sıkça kullanılmaktadır. Her bir motif, Kazak halkının kültürel mirasının bir parçasını temsil eder ve nesilden nesile aktarılan zengin bir sembolizm dünyasının kapılarını aralamaktadır (Bayindir, 2005).

Kazak el sanatlarında kullanılan bu motifler, sadece estetik değerler taşımanın ötesinde, Kazak halkının tarihsel ve kültürel kimliğini simgeleyen önemli semboller olarak öne çıkmaktadır. Bu motiflerin anlamları ve kullanım yerleri, Kazak kültürünün derinliklerine dair ipuçları sunarken, aynı zamanda bu kültürün ne denli zengin ve çeşitli olduğunu da gözler önüne sermektedir. Özellikle takılarda sıkça rastlanan bu motiflerin, halkın günlük yaşamında ve özel günlerinde ne kadar önemli bir yer tuttuğu görülmektedir. Bu bağlamda, Kazak el sanatlarının bir diğer önemli dalı olan metal işlemeciliği, bu motiflerin sanatsal birer ifadeye dönüştüğü ve Kazak kültürünün sembolik dilini yansıtan eşsiz eserlerin ortaya çıktığı bir alan olarak dikkat çekmektedir.

Kazak El Sanatlarında Metal İşlemeciliği

Kazak kültüründeki el sanatlarının en önemli dallarından biri kuşkusuz metal işleme sanatıdır. Kazak sanatçılar, gümüş, tunç ve demir gibi çeşitli metal malzemeler kullanarak olağanüstü işler üretmişlerdir. Gümüş takılar, çeşitli takı eşyaları ve süs eşyaları, Kazak metal işlemeciliğinin en önemli örneklerini oluşturmaktadır (Mazhitayeva vd., 2015). Bu metal işlemlerde kullanılan motif ve desenler, Kazak kültürünün tarihsel ve sembolik anlamlarını yansıtmaktadır. Kazakların metal işleme sanatı, yalnızca bir zanaat değil, aynı zamanda kültürel mirasın korunması ve gelecek nesillere aktarılması açısından da büyük bir öneme sahiptir. Her bir motif, Kazakların inançlarını, doğaya olan bağlılıklarını ve toplum içindeki sosyal yapıyı simgelemektedir.

Kazak metal işçiliğinde en yaygın uygulamalardan biri de takı üretimidir. Takılar, Kazak toplumunda hem günlük yaşamda hem de özel günlerde büyük bir rol oynamaktadır. Bu takılar, genellikle gümüşten yapılmakta ve akik, mercan, turkuaz gibi yarı değerli taşlarla süslenmektedir. Takıların üzerindeki ince işçilik, Kazak sanatçıların ustalığını ve estetik anlayışını gözler önüne sermektedir. Ayrıca, bu takılarda kullanılan motifler ve desenler, Kazak halkının geçmişten gelen geleneklerini, inançlarını ve sembollerini yansıtmaktadır (Tazhibayeva vd., 2021).

Sonuç olarak, Kazak metal işlemeciliği, özellikle takı üretiminde kendini

gösteren, kültürel zenginlik ve sanatla iç içe bir el sanatıdır. Kazak takıları, yalnızca birer süs eşyası değil, aynı zamanda Kazak kültürünün derinliklerini ve estetik değerlerini yansıtan birer sanat eseridir. Bu nedenle, Kazak takıları hakkında daha ayrıntılı bilgi verilecek olup, bu el sanatının nasıl evrildiği, hangi tekniklerin kullanıldığı ve bu takıların Kazak kültüründeki yeri ve önemi üzerinde durulacaktır.

Kazak Kültüründe Takı

Kazak metal işlemeciliğinde takılar, Kazak kültürünün en önemli parçalarıdır. Gümüş, tunç ve demir gibi çeşitli metal malzemeler kullanılarak üretilen bu takılar, Kazak sanatçıların olağanüstü becerilerini yansıtmaktadır. Kazak takılarındaki motif ve desenler, Kazak kültürünün tarihsel ve sembolik anlamlarını yansıtır. Kazaklar, milli kıyafetlerinin bir parçası olarak kullandıkları takılar aracılığıyla, kültürel kimliklerini ve değerlerini sergilerler (Kalshabaeva & Beisegulova, 2019).

Kazak takıları, Kazak kültüründe hem estetik hem de sembolik anlamlar taşıyan önemli aksesuarlar arasında yer almaktadır. Bu takılar genellikle altın, gümüş, bakır gibi metallerden yapılır ve üzerlerinde ince işçilikle işlenmiş doğal taşlar bulunmaktadır. Kazak kadınları, özellikle akik, mercan, turkuaz gibi yarı değerli taşları takılarında sıklıkla kullanılmaktadır. Bu taşlar, takılara hem estetik bir değer katar hem de çeşitli inanışlara göre koruyucu bir özellik taşımaktadır. Örneğin, mercanın kötü ruhlardan koruduğuna, akik taşının ise mutluluk getirdiğine inanılmaktadır (Küçükekiciler, 2019).

Takılarda kullanılan taşların yanı sıra, telkâri ve granülasyon gibi geleneksel işleme teknikleri de büyük bir öneme sahiptir. Telkâri, altın, gümüş ve bakır gibi yumuşak metallerin tellerini kıvrarak bir kompozisyon oluşturma sanatıdır. Bu teknikle yapılan takılar, ince altın tellerle süslenmiş kıvrımlı filigran desenleriyle dikkat çekmektedir. Granülasyon ise, metal yüzeyine küçük taneciklerin lehimlenmesiyle oluşturulan motiflerdir. Bu teknikler, takılara derinlik ve zenginlik katarak onları sadece birer aksesuar olmaktan çıkarır ve aynı zamanda sanat eseri haline getirmektedir (Tazhibayeva vd., 2021).

Kazak takıları, genellikle büyük ve gösterişli olup, kadınların sosyal statüsünü ve inançlarını yansıtmaktadır. Özellikle zengin ailelerin kadınları, ağırlığı 3 kiloya kadar ulaşan büyük mücevher setleri takmaktaydılar. Bu setler hem günlük hayatta hem de özel günlerde, kadınların statüsünü vurgulamak için kullanılmaktaydı. Kadınlar, yaşlarına göre farklı mücevherler takmaktaydılar; genç kızların takıları daha sade olurken, yaşlı kadınların takıları daha gösterişli ve zengin olmaktadır. Takılarda kullanılan motifler de büyük bir çeşitlilik göstermektedir. Bitkisel motifler, hayvansal motifler ve kozmogonik motifler, takılarda sıkça görülen süsleme unsurlarıdır (Nationalclothing, 2020).

Kazak kadınlarının kullandığı takılar arasında yüzükler, bilezikler, kemer tokaları, kolyeler ve baş süsleri bulunmaktadır. Bu takılar, sadece süs eşyası olmanın ötesinde, aynı zamanda kültürel birer sembol olarak da büyük bir öneme sahiptir. Örneğin, baş süsleri ve saç aksesuarları, Kazak kadınlarının inançlarını ve kültürel kimliklerini yansıtmaktadır. Başlıklarına taktıkları süsler, kötü ruhlardan korunmak amacıyla kullanılan çingiraklar ve sarkaçlar gibi unsurlarla zenginleştirilmiştir (İnternet Kaynağı-1).

Kazak takılarının bir diğer özelliği de giysi aksesuarlarıyla uyumlu olmalarıdır. Kadınların giysilerinin bel kısımlarında kullandıkları tokalar, metal işçiliğiyle süslenmiş ve genellikle gümüşten yapılmıştır. Bu tokalar, giysilere hem işlevsel bir özellik kazandırır hem de estetik bir görünüm sağlamaktadır. Özellikle "Kapsyrma" ve

"Kaptırma" olarak bilinen kemer tokaları, Kazak kadınlarının giysilerinin tamamlayıcı unsurları arasında yer almaktadır (E-history.kz., 2016; Turkipidya, 2023).

Özetle Kazak takılarının derin kültürel anlamları ve zengin işçiliği, kullanılan metallerin niteliğiyle doğrudan ilişkilidir. Bu takılarda tercih edilen metaller, yalnızca estetik bir değer sunmakla kalmaz, aynı zamanda takıların sembolik anlamlarını da güçlendirir. Kazak takılarında kullanılan metallerin çeşitliliği ve işlenme biçimleri, Kazak sanatçıların ustalığını ve bu zanaatın kültürel önemini ortaya koyar. Bu bağlamda, Kazak takılarında kullanılan metallerin incelenmesi, hem bu el sanatlarının teknik boyutunu anlamak hem de kültürel bağlamda taşıdıkları anlamları derinlemesine değerlendirmek açısından önemlidir.

Kazak Takılarında Kullanılan Metaller

Kazak kültüründe takı yapımı, yüzyıllardır süregelen bir el sanatı olarak, toplumun estetik anlayışını, sosyal statüsünü ve inanç sistemini yansıtan önemli bir zanaat dalı olmuştur. Bu takıların yapımında kullanılan madenler hem takıların estetik özelliklerini hem de onların sembolik anlamlarını belirlemektedir. Kazak takılarında kullanılan başlıca madenler arasında gümüş, altın, bakır ve tunç gibi metaller öne çıkmaktadır. Bu madenler, takıların hem görsel çekiciliğini artırmakta hem de onların dayanıklılığını sağlamaktadır.

Gümüş

Kazak takılarında en yaygın kullanılan madendir. Gümüş hem estetik bir değer katmakta hem de dayanıklılığı ile bilinen bir metal olarak takı yapımında önemli bir yer tutmaktadır. Gümüş takılar, özellikle kadınlar arasında yaygın olarak kullanılmakta ve günlük yaşamda olduğu kadar özel günlerde de tercih edilmektedir. Gümüşün işlenmesi sırasında kullanılan geleneksel teknikler, takıların üzerindeki desen ve motiflerin detaylı ve zengin olmasını sağlamaktadır. Kazak kültüründe gümüş takılar, sosyal statünün bir göstergesi olarak da kabul edilmektedir.

Görsel 6. Gümüş Madeni
Kaynak: (İnternet Kaynağı-2)

Altın

Kazak takılarında gümüşten sonra en sık kullanılan bir diğer madendir. Altın, özellikle zengin ailelerin ve yüksek sosyal statüye sahip bireylerin takılarında öne çıkmaktadır. Altın takılar hem estetik açıdan değerli hem de toplumda prestij sembolü olarak görülmektedir. Altının parlaklığı ve dayanıklılığı, takıların zamanla değerini korumasını sağlamaktadır. Altın, Kazak kültüründe özel törenlerde ve kutlamalarda sıkça kullanılan bir madendir.

Görsel 7. Altın Madeni

Kaynak: (İnternet Kaynağı-3)

Bakır

Kazak takılarında kullanılan önemli madenlerden biridir. Bakır, genellikle altın veya gümüşle kaplanarak süslemelerde ve takılarda kullanılmaktadır. Bakırın işlenmesi kolay olması, onu takı yapımında tercih edilen bir metal haline getirmiştir. Bakır takılar, gümüş veya altınla kaplandığında daha dayanıklı hale gelir ve estetik olarak da zengin bir görünüme kavuşmaktadır.

Tunç

Özellikle eski dönemlerde Kazak takılarında kullanılan bir diğer metaldir. Tunç, sağlam ve dayanıklı bir malzeme olması nedeniyle tercih edilmiştir. Tunçtan yapılan takılar, uzun ömürlü olmaları ve kolay işlenebilirlikleri ile bilinmektedir. Tunç, aynı zamanda tarihi ve kültürel anlamlar taşıyan takıların yapımında da kullanılmıştır (Mazhitayeva et al., 2015).

Kazak takılarında kullanılan madenler, bu takıların estetik ve sembolik değerini belirleyen temel unsurlardan biridir. Gümüş, altın, bakır ve tunç gibi metaller, Kazak kültürünün zenginliğini ve sanatsal mirasını yansıtan takılar oluşturmak için kullanılmıştır. Bu madenlerin işlenmesi sırasında kullanılan geleneksel teknikler, takıların üzerindeki motiflerin ve desenlerin incelikle işlenmesini sağlamış ve bu takıları yalnızca süs eşyası olmaktan çıkararak birer sanat eseri haline getirmiştir. Kazak takıları, bu nedenle hem günlük yaşamda hem de özel günlerde kültürel kimliğin birer ifadesi olarak önemli bir rol oynamaktadır (İnternet Kaynağı -2). Bu takıların tarihsel ve kültürel bağlamda incelenmesi, Kazak halkının estetik anlayışını ve toplumsal yapısını daha iyi anlamamıza katkıda bulunacaktır. Kazak takılarında kullanılan bu metallerin işlenme sürecinde uygulanan geleneksel üretim teknikleri, bu takıların sanatsal ve kültürel değerini daha da pekiştirmiştir. Kazak takılarının zengin estetik ve sembolik dünyasının anlaşılmasına ve nasıl bir zanaat ustalığı gerektirdiğinin anlaşılmasına katkı sağlamak amacıyla Kazak takılarında kullanılan başlıca üretim tekniklerinin incelenmesi önemli görülmektedir.

Kazak Takılarında Kullanılan Taşlar

Yarı Değerli Taşlar

Kazak takılarında kullanılan değerli metallerin yanı sıra, çeşitli yarı değerli taşlar da bulunmaktadır. Bu taşlar, renkleri ve inanışlara göre atfedilen özellikleriyle takıların sembolik anlamını zenginleştirmektedir.

Turkuaz

Bereket, sağlık ve mutluluğu simgeleyen turkuaz, Kazak takılarında en popüler taşlardan biridir. Gökyüzünü ve suyu temsil eden turkuaz, kötü enerjileri uzaklaştırdığına inanılmaktadır.

Akik

Koruma ve şifa gücü olduğuna inanılan akik, genellikle yüzük ve kolyelerde kullanılmaktadır. Kırmızı, kahverengi, siyah gibi çeşitli renklerde bulunan akik, cesaret, denge ve güven taşı olarak kabul edilmektedir.

Karnelyan

Enerji, canlılık ve cesaret taşı olarak bilinen karnelyan, özellikle erkek takılarında sıklıkla kullanılmaktadır. Kırmızımsı turuncu rengi ile ateşi ve kanı simgeleyen karnelyan, motivasyonu ve özgüveni artırdığına inanılmaktadır.

Mercan

Zenginlik ve refahı simgeleyen mercan, geleneksel Kazak takılarında sıklıkla kullanılmaktadır. Kırmızı, pembe ve beyaz tonlarda bulunan mercan, bereketi, sağlığı ve mutluluğu çekiğine inanılmaktadır (Southern Jewelry News, 2022).

Kazakistan'da takı yapımı, yüzyıllardır süregelen zengin bir kültürel mirasa sahiptir. Geleneksel motifler ve semboller, bu takılara sadece estetik bir değer katmakla kalmaz, aynı zamanda kültürel kimliğin ve tarihin de birer ifadesi olmasını sağlamaktadır. Kullanılan madenler ve taşlar, inanç sistemini, sosyal statüyü ve estetik anlayışı yansıtmaktadır. Bu nedenle, Kazak takıları, sadece süs eşyası değil, aynı zamanda kültürün ve tarihin yaşayan birer parçası olarak görülmektedir.

Kazak Takılarında Kullanılan Üretim Teknikleri

Kazak kültüründe takı yapımı, geleneksel el sanatları arasında önemli bir yer tutar ve çeşitli tekniklerin kullanımıyla öne çıkmaktadır. Bu teknikler, Kazak takılarının estetik ve işlevsel özelliklerini belirleyen ana unsurlardır. Kazak takılarında kullanılan üretim teknikleri, hem tarihsel olarak köklü bir geçmişe sahiptir hem de kültürel anlamlar taşıyan sembolik motiflerin işlenmesine olanak tanımaktadır. Bu bölümde, Kazak takılarının üretiminde kullanılan başlıca teknikler ayrıntılı olarak ele alınacaktır.

Telkari (Filigran) Tekniği

Kazak takı yapımında sıkça kullanılan ve ince metal tellerin kıvrılmasıyla çeşitli motiflerin oluşturulduğu bir tekniktir. Bu teknik, özellikle altın ve gümüş gibi değerli metallerin ince teller haline getirilip, bu tellerin kıvrılarak birleştirilmesiyle ortaya çıkmaktadır. Telkâri tekniğiyle yapılan takılar, genellikle ince detaylara sahip olup, zengin desenleriyle dikkat çekmektedir. Bu teknik, Kazak takılarının estetik değerini artırmanın yanı sıra, takılara sembolik anlamlar yüklemektedir. Telkâri ile işlenen motifler, genellikle bitkisel ve geometrik desenler olup, Kazak kültürünün doğaya olan bağlılığını ve kozmolojik inançlarını yansıtmaktadır (Mazhitayeva vd., 2015).

Granülasyon Tekniği

Kazak takı yapımında kullanılan bir diğer önemli tekniktir. Bu teknikte, metal yüzeyine küçük metal tanecikleri lehimlenerek belirli motifler oluşturulmaktadır. Granülasyon, özellikle altın ve gümüş takılarda sıkça kullanılır ve takılara derinlik ve zenginlik katmaktadır. Bu teknik, M.Ö. 3. binyıldan bu yana kullanılan bir yöntem olup,

Kazak takılarında da tarihsel bir süreklilik göstermektedir. Granülasyon ile yapılan takılar, genellikle sembolik anlamlar taşıyan desenlere sahiptir ve Kazak kültüründe önemli bir yer tutmaktadır (Gürel, 2019).

Kabartma (Repousse) Tekniği

Metalin arka yüzeyinden dövülerek ön yüzeyde kabartma desenlerin oluşturulduğu bir tekniktir. Bu teknik, Kazak takılarında sıkça kullanılan bir yöntem olup, özellikle kemer tokaları, bilezikler ve broşlar gibi büyük yüzey alanına sahip takılarda uygulanmaktadır. Kabartma tekniği, takılara üç boyutlu bir görünüm kazandırmakta ve bu sayede motiflerin daha belirgin hale gelmesini sağlamaktadır. Kazak sanatçılar, bu teknikle genellikle doğadan ilham alan motifleri işler ve bu motifler, takıların kültürel ve sembolik değerini artırmaktadır (Romaozinho, 2021).

Mineleme (Emaye) Tekniği

Kazak takılarında kullanılan ve metal yüzeyine renkli cam tozlarının eritilerek uygulanmasıyla yapılan bir tekniktir. Bu teknik, takılara canlı renkler kazandırır ve desenlerin öne çıkmasını sağlamaktadır. Mineleme, özellikle Kazak kadın takılarında yaygın olarak kullanılan bir yöntemdir ve bu takıların estetik çekiciliğini artırmaktadır. Mineleme tekniğiyle yapılan takılar, aynı zamanda dayanıklıdır ve uzun süreli kullanım için uygundur (Suraganov, 2009).

Oyma ve Gravür Tekniği

Metal yüzeyine ince aletlerle desen ve motiflerin kazınmasıyla yapılan işlemlerdir. Bu teknikler, Kazak takılarında genellikle ince detaylar ve yazılar işlemek için kullanılmaktadır. Oyma ve gravür, özellikle yüzük, bilezik ve kolyelerde tercih edilir ve takıların kişiselleştirilmesine olanak tanınmaktadır. Kazak kültüründe, bu tekniklerle işlenen motifler genellikle koruyucu semboller ve iyi şans getirdiğine inanılan figürlerdir (Yıldırım, 2021).

Döküm Tekniği

Metallerin eritilip kalıplara dökülerek şekillendirildiği bir tekniktir. Kazak takılarında, özellikle büyük ve karmaşık tasarımlar için döküm tekniği kullanılır. Bu teknik, takıların dayanıklı ve estetik açıdan kusursuz olmasını sağlar. Döküm tekniği, Kazak takı yapımında özellikle kemer tokaları, büyük yüzükler ve kolyelerde yaygın olarak kullanılır. Bu teknikle yapılan takılar, genellikle sade ancak güçlü bir görünüme sahiptir (Shatayeva, 2016).

YÖNTEM

Bu çalışma iki aşamalı araştırma modeli çerçevesinde tamamlanmıştır. İlk aşamada, literatür taraması yapılarak çalışmanın kavramsal çerçevesi oluşturulmuştur. Literatür taraması, araştırmacının alanındaki teorik çerçeveyi kavramasına, mevcut araştırmalardaki eksiklikleri belirlemesine ve kendi çalışmasını bu doğrultuda konumlandırmasına olanak tanır. Hem akademik hem de uygulamalı araştırmalarda literatür taraması, araştırma sürecinin vazgeçilmez bir aşaması olarak kabul edilmektedir (Tight, 2000).

İkinci aşamada, literatür taraması sonucunda elde edilen bilgiler üretim sürecine entegre edilerek yeni tasarımların geliştirilmesi hedeflenmiştir. Bu doğrultuda, uygulamalı araştırma yöntemleri arasında yer alan Ar-Ge yaklaşımı tercih edilmiştir. Karasar (2012), araştırma-geliştirme (Ar-Ge) çalışmalarını, "bilgiyi pratiğe dönüştürme"

amacına hizmet eden bir yöntem olarak tanımlamakta ve bunu uygulamalı araştırmaların bir alt dalı olarak değerlendirmektedir. Başka bir ifadeyle, uygulamalı araştırmalar, elde edilen bilgilerin pratikte uygulanabilirliğini inceleyerek, somut problemlere çözümler üretmeyi, üretim süreçlerini optimize etmeyi ve yenilikçi ürünler tasarlamayı hedefleyen çalışmalardır. Bu yöntem, bilimin olaylara müdahale etme ve yön verme işlevini aktif hale getirerek hem süreç odaklı hem de ürün odaklı sonuçlar elde etmeyi amaçlamaktadır. Yöntem sonucunda elde edilen ürün bir sonraki bölümde detaylı olarak açıklanmıştır.

Örnek Uygulama

Bu makalede, Kazak motiflerinin çağdaş takı tasarımında nasıl kullanıldığına dair bir örnek üzerinde durulmaktadır. Geleneksel motiflerin zengin kültürel ve sanatsal geçmişini, modern tasarım teknikleriyle buluşturmak için, Kazak takı sanatından ilham alarak hem estetik hem de kültürel açıdan derin anlamlar taşıyan bir takı tasarlanmıştır

Görsel 8. Kazak desenli gümüş pandantif

Kaynak: (Coşkun, 2024- Kişisel Sergisi)

Kazak motifleri, özellikle geometrik şekiller ve doğadan alınan soyutlamalar ile dikkat çeken, zengin sembolizmleri içeren bir yapıya sahiptir. Eserde bu motifleri modern takı tasarımında kullanarak geleneksel olanla çağdaş arasındaki dengeyi kurulmaya, geçmişin izlerini günümüze taşıyan özgün bir tasarım dilinin oluşturulmasına odaklanılmıştır. Geleneksel motiflerin estetik unsurları, gümüşle buluşarak, takı sanatında yeni bir formda yeniden yorumlanmıştır. Motiflerin sembolik anlamları korunarak, tasarımın sadece estetik bir aksesuar değil, aynı zamanda kültürel bir temsilci olarak da işlev görmesi amaçlanmıştır.

Bu eserde kullanılan motifler, bir yandan Kazak kültürünün köklü geçmişini ve zengin mirasını taşırken, bir yandan da modern yaşamın estetik anlayışına uygun, şık ve kullanışlı bir takı olarak tasarlanmıştır. Geleneksel desenler takının zarif ve minimalist hatlarıyla birleştirilerek, tarihsel motiflerin günümüz modasıyla nasıl uyum içinde var olabileceği yorumlanmıştır.

Bu tasarım anlayışın, kültürel mirasın korunması ve çağdaş sanatla buluşturulması noktasında önemli katkı sunması beklenmektedir. Kazak motiflerinin modern takılarda kullanılması, hem bu kültürel değerlerin geniş kitlelere tanıtılması hem de takı tasarımında yeni yaklaşımlar ortaya koyarak, geleneksel sanatın evrensel sanat formlarıyla entegre edilebileceğini göstermesi amaçlanmıştır.

Bu eser, takı tasarımında kültürel mirasın nasıl yenilikçi bir şekilde kullanılacağına bir örnek sunmakta ve kültürel değerlerin sürdürülebilirliğine katkı sağlaması beklenmektedir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Sonuç

Kazak takılarının üretiminde kullanılan bu teknikler, sadece estetik kaygılarla değil, aynı zamanda kültürel ve sembolik anlamlar taşıyan motiflerin işlenmesi amacıyla da uygulanmaktadır. Telkâri, granülasyon, kabartma, mineleme, oyma ve döküm gibi teknikler, Kazak takılarının hem görsel çekiciliğini artırmakta hem de bu takıların kültürel birer miras olarak nesilden nesile aktarılmasını sağlamaktadır. Bu teknikler, Kazak el sanatlarının zenginliğini ve ustalığını yansıtırken, aynı zamanda bu kültürel zenginliğin korunmasına ve tanıtılmasına da katkıda bulunmaktadır. Bu tekniklerin nasıl uygulandığının daha iyi anlaşılması için, Kazak takı sanatında sıkça kullanılan telkari tekniği ile üretilen bir takının yapım aşamalarını incelemek faydalı görülmektedir. Bu inceleme, hem bu tekniklerin zanaatkârlık boyutunu gözler önüne sermeyi hem de Kazak takılarının üretim sürecindeki incelikleri ve ustalığı ortaya koymayı hedeflemektedir. Örnek takı üretim aşamaları bir sonraki bölümde detaylı olarak sunulmuştur.

Bu araştırma, Kazak takı sanatının kültürel ve estetik zenginliğini inceleyerek, geleneksel motiflerin modern tasarımlarda nasıl kullanılabileceğine dair önemli bir perspektif sunmaktadır. Geleneksel motiflerin, çağdaş tasarım ilkeleri ile bir araya getirilmesi, kültürel mirası koruma ve sanatsal yaratıcılığı geliştirme açısından değerli bir yol haritası oluşturmuştur. Çalışmada yapılan analizler ve uygulama süreci, Kazak takı sanatına ait estetik ve teknik unsurların sadece geçmişin birer yansıması olmadığını, aynı zamanda modern sanat ve tasarım süreçlerine ilham verebilecek güçlü bir kaynak olduğunu ortaya koymuştur.

Özellikle uygulama aşamasında, geleneksel motiflerin modern bir anlayışla yeniden yorumlanarak özgün bir tasarım oluşturulması, geçmiş ile gelecek arasında bir köprü kurulmasına olanak tanımıştır. Bu tasarım yaklaşımı, Kazak kültürüne ait unsurların günümüz estetik anlayışı ile harmanlanabileceğini göstermiştir. Araştırma sonuçları, kültürel mirasın korunması, tanıtılması ve modern bağlamda yeniden değerlendirilmesi açısından önemli bir katkı sunmaktadır.

Öneriler

Eğitim Süreçlerinde Kullanım

Geleneksel motiflerin modern sanat ve tasarımda uygulanması, güzel sanatlar ve tasarım eğitimi müfredatlarına entegre edilmelidir. Bu, öğrencilerin hem kültürel mirası anlamalarını hem de yenilikçi tasarım becerilerini geliştirmelerini sağlayabilir.

Sergi ve Etkinlikler

Kazak takı sanatına özgü tasarımlar, yerel ve uluslararası sergilerde sergilenerek geniş kitlelere ulaştırılmalıdır. Böylelikle kültürel mirasın tanıtımı daha etkili bir şekilde gerçekleştirilebilir.

Dijital Teknolojilerin Kullanımı

Geleneksel motiflerin çağdaş tasarımlara entegrasyonunu desteklemek için dijital tasarım araçları ve üretim teknikleri kullanılabilir. Bu yaklaşım hem tasarım süreçlerini kolaylaştırabilir hem de motiflerin farklı estetik anlayışlarla buluşmasını sağlayabilir.

Araştırma ve Belgeleme

Geleneksel Kazak takı motifleri ve üretim teknikleri, sistematik bir şekilde belgelenmeli ve bu bilgiler rehber niteliğinde kaynaklar haline getirilmelidir. Böylelikle

hem tasarımcılar hem de araştırmacılar için kültürel bir referans noktası oluşturulabilir.

Ekonomik Potansiyelin Değerlendirilmesi

Geleneksel motifler, modern tasarım ilkeleriyle birleştirilerek ekonomik değeri yüksek özgün ürünler haline dönüştürülebilir. Bu, yerel el sanatlarının korunmasını desteklerken, ekonomik kalkınmaya da katkı sağlayabilir.

Etik İlkeler

Bu araştırmanın gerçekleştirilmesinde etik kurul onayı gerekli değildir.

Araştırmacıların Katkı Oranı Beyanı

Çalışma tek yazar tarafından hazırlanmıştır.

Çatışma Beyanı

Bu çalışma kapsamında herhangi bir kişisel ve finansal çıkar çatışması bulunmamaktadır.

KAYNAKÇA

- Aldanayeva, T. M., and N. A. Mikhailova. (2021). The Specifics of the Kazakh Women's Traditional Costume in the Development of Students' Design Thinking. *The Design Journal*, vol. 86, no. 2, 2021, pp. 191-198. <https://doi.org/10.52512/2306-5079-2021-86-2-191-198>.
- Bayindir, S. B. (2005). *Türkmen Takı Kültürü*. [Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. İstanbul: Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi.
- Callahan, D. (2023). *Kazakh Traditional Dress Through the Nineteenth Century*. Master's Thesis, Fashion Institute of Technology, State University of New York, <https://institutionalrepository.fitnyc.edu/item/120848>.
- Coşkun, M. (15 Ağustos 2024). *Geleneksel Motiflerle Modern Çizgiler: Pandantif Sergisi*. Kastamonu Üniversitesi Güzel Sanatlar ve Tasarım Fakültesi Sergi Salonu, Kastamonu, Türkiye.
- Erbek, M. (2002). *Çatalhöyük'ten Günümüze Anadolu Motifleri*. Kültür Bakanlığı Yayınları.
- E-history.kz. "Jewelry of Kazakh People." *E-history*, 2016, <https://e-history.kz>.
- Gürel, M. (2019). *The Art of Granulation in Ancient and Modern Jewelry*. Turkish Cultural Foundation.
- Kalshabaeva, B., and A. Beisegulova. (2019). Material Culture of the Kazakhs of Uzbekistan. *Al-Farabi Kazakh National University Journal*, vol. 93, no. 2, <https://doi.org/10.26577/jh-2019-2-h11>.
- Karasar, N. (2012). *Bilimsel araştırma yöntemi*. Ankara: Nobel Yayınları.
- Kırkgöz, O. (2020). *Repousse Techniques in Central Asian Metalwork*. Hacettepe University Press.

- Küçükkekiciler, B. (2019). *21. Yüzyılda Trendin Takı Tasarımında Kullanımı*. [Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Altınbaş Üniversitesi.
- Mazhitayeva, S., et al. (2015). Semiology of Kazakh Ornaments. *Review of European Studies*, vol. 7, no. 6, 2015, pp. 170-180. <https://doi.org/10.5539/res.v7n6p170>.
- Nationalclothing.org. “Kazakh Folk Jewelry – Charming Pieces and Practically Always Protection Amulets.” *National Clothing*, 2020, <https://nationalclothing.org>.
- Romãozinho, M. (2021). Sustainability in Jewellery Design Process: Reusing and Reinventing. *Advances in Design, Music and Arts: 7th Meeting of Research in Music, Arts and Design, EIMAD 2020*, Springer International Publishing, pp. 403-414.
- Southern Jewelry News. “The Story Behind the Stone: Yearning for Kazakhstan.” *Southern Jewelry News*, 2022, <https://southernjewelrynews.com>.
- Shatayeva, L. (2016). Kazakh Jewellery Making: Redefined Concept, Vintage Styles, Modern Techniques. *The Astana Times*, <https://astanatimes.com>.
- Suraganov, S. K. (2009). Silver of Kazakh Zergers: Traditions in Modern Jewelry Art. *Archaeology, Ethnology and Anthropology of Eurasia*, 37(3), 135-144.
- Tazhibayeva, S., et al. (2021). Cultural Peculiarities of Kazakh Jewellery Items and Their Reflection in the Language. *Permanent International Altaistic Conference*, <https://www.altaist.org/home/confessions/tazhibaeva-saule/cultural-peculiarities-of-kazakh-jewellery-items-and-their-reflection-in-the-language/>.
- Tight, M. (2000). Doing a Literature Review: Releasing the Social Science Research Imagination. *Management Learning*, 31(2), 267.
- Turkpidya. “Kazakh Jewelry: The Ultimate Guide 2023.” *Turkpidya*, 2023, <https://turkpidya.com>.
- Uzakbaeva, S. A., and A. Beisenbayeva. (2015). The Opportunities of Kazakh National Culture in the Formation of Value Orientations of Students. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 185, 432-436. <https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2015.03.404>.
- Yıldırım, H. (2021). *Engraving and Carving Techniques in Turkish Jewelry*. Mimar Sinan Fine Arts University Press.

İnternet Kaynakları

- Zergerlyk (Jewellery). (n.d.). The Encyclopedia of Crafts in WCC-Asia Pacific Region (EC-APR). Retrieved from <https://encyclocraftsapr.com/zergerlyk-jewellery>
- The Magic of Kazakh National Jewelry Part 1. (2021). Kagan Media. Retrieved from <https://kaganmedia.org>
- Gümüş Madeni. (2015, Kasım, 4). Retrieved from <https://gumushouse.wordpress.com/2015/06/04/gumus-madeni-gumus-uretimi-gumusun-ozellikleri/>
- Altın Madeni. (n.d.). Retrieved from <https://listelist.com/altin-nereden-cikarilir/>

EXTENDED ABSTRACT

Introduction

This study examines how traditional Kazakh figures and motifs can be adapted to contemporary jewelry design. It emphasizes the cultural richness and historical significance of Kazakh jewelry, which carries both aesthetic and symbolic value. Shaped by the nomadic lifestyle and spiritual beliefs of the Kazakh people, these designs often incorporate natural forms and geometric patterns, reflecting a deep connection to their environment and heritage. The research aims to showcase how these cultural elements can be reinterpreted in modern design, maintaining their authenticity while making them relevant to contemporary contexts.

Method

The research followed a two-step approach. First, an extensive literature review was conducted to understand Kazakh jewelry art's historical and cultural foundations. The second step involved a practical design process, where a traditional Kazakh motif was selected and transformed into a contemporary jewelry piece. The study utilized methods focused on blending tradition with innovation, employing techniques such as filigree, granulation, and engraving to highlight the potential of combining traditional craftsmanship with modern aesthetics.

Findings

The analysis revealed that silver, gold, and semi-precious stones like turquoise and carnelian are commonly used in Kazakh jewelry. These materials enhance the aesthetic appeal and embody cultural and spiritual meanings. Traditional techniques, including embossing, enameling, and casting, were found to be critical in creating intricate designs that hold both artistic and cultural significance. By reinterpreting a traditional motif, the study demonstrated its suitability for contemporary design, proving that a careful balance of simplicity and cultural symbolism can appeal to modern preferences without compromising authenticity.

Conclusion and Discussion

This research highlights the value of integrating traditional motifs into modern jewelry to preserve and revitalize cultural heritage. The findings suggest that Kazakh jewelry design offers a unique opportunity to connect traditional craftsmanship with contemporary artistic trends, creating products that resonate with local and global audiences. The study provides a framework for preserving cultural elements through design, emphasizing their potential to enhance cultural awareness and contribute to the economic value of artisanal crafts. Future research could explore the digital preservation of traditional motifs or expand their application to other design fields, ensuring that such rich cultural legacies continue to inspire and thrive in the modern world.